

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2021-6-008

(Önaraştırma)

Karar Sayısı : 21-34/464-234

Karar Tarihi : 08.07.2021

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Birol KÜLE

Üyeler : Arslan NARİN (İkinci Başkan), Ahmet ALGAN,
Hasan Hüseyin ÜNLÜ, Ayşe ERGEZEN, Cengiz ÇOLAK

B. RAPORTÖRLER: Murat AYBER, Metin HASSU

C. BAŞVURUDA

BULUNAN :- Gizlilik talebi bulunmaktadır.

D. HAKKINDA İNCELEME

YAPILAN : - Tekhnelogos Yazılım Müh. Müş. Ve Bilişim Hizm. San. ve Tic. Ltd. Şti.
Altunizade Mah. Mahir İz Cad. No:30/1 Üsküdar İstanbul

(1) **E. DOSYA KONUSU: Şikâyetçinin Tekhnelogos Yazılım Mühendislik Müşavirlik ve Bilişim Hizmetleri San. ve Tic. Ltd. Şti.'nin doğal gaz iç tesisat projelerinin sigortalanması için İstanbul dışındaki doğal gaz dağıtım şirketlerinin kullandığı ZetaCad adlı programına acente olarak dahil olmak istediği ancak bu talebinin kabul edilmediği, dolayısıyla pazarda faaliyet göstermesinin engellendiği iddiaları.**

(2) **F. İDDİALARIN ÖZETİ:** Rekabet Kurumu (Kurum) kayıtlarına 25.02.2021 tarih ve 15514 sayı ile intikal eden başvuruda, doğal gaz tesisat sigorta poliçelerinin online (çevrimiçi) proje çizim programları aracılığıyla düzenlendiği, şikâyetçinin kendisinin de Tekhnelogos Yazılım Müh. Müş. ve Bilişim Hizm. San. ve Tic. Ltd. Şti.'nin (TEKHNELOGOS) İstanbul dışındaki doğal gaz dağıtım şirketlerinin kullandığı ZetaCad adlı programına dahil olmak istediği ancak bu talebinin kabul edilmediği, dolayısıyla pazarda faaliyet göstermesinin engellendiği iddia edilmiştir. Şikâyetçi tarafından ileri sürülen iddialarda;

- Türkiye'deki tüm doğal gaz dağıtım şirketlerinin doğal gaz tesisat projelerinin çizimi için Prizma Mekanik Montaj Müh. İnş. San. Tic. A.Ş. (PRİZMA) ya da TEKHNELOGOS'tan hizmet aldığı,
- Kendilerinin yalnızca TEKHNELOGOS'tan şikâyetçi olduğu, zira PRİZMA'nın diğer acentelerin de sisteme kabulüne imkân tanıdığı,
- TEKHNELOGOS'un İstanbul için WebCad ve İstanbul dışı için ZetaCad olmak üzere iki adet programının bulunduğu, kendilerinin İstanbul'daki sisteme dâhil olduğu ancak İstanbul dışındaki ZetaCad programına dâhil olma taleplerinin reddedildiği,
- Tesisat projesi çizimlerinin bahse konu programlar dışında yapılmasının teorik olarak mümkün olduğu, ancak el ile çizim yapmanın efektif olmadığı ve Autocad gibi başka programlarla yapılan çizimlerinin de tesisat projelerine uyarlanması zor olduğu, dolayısıyla pratikte bu programlar dışında doğal gaz tesisat projesi çiziminin pek mümkün olmadığı,

- Proje çizim programının içinden sigorta yaptırılması her ne kadar zorunlu gibi gözükme de dışarıdan yüklemenin sistemden poliçe yapmaya nazaran daha zor olduğu,
- Diğer çizim programı olan PRİZMA'nın Gasline programında alternatif acentelerin bulunduğu, TEKHNELOGOS'un ZetaCad programında ise tek acentenin kendi iştiraki olan Üç Elma acentesi olduğu,
- Üç Elma'nın (.....) gibi birden fazla sigorta şirketinin acenteliğini yaptığı,
- Kendisinin doğal gaz tesisat sigortasının yanında, kasko, sağlık, trafik vs. sigortaların yapılması için de (.....) gibi sigorta şirketlerine aracılık ettiği,
- 1500 TL teminatı olan bir poliçe için primin yaklaşık (.....) TL olduğu ve kendilerine primin %(.....) ile (.....)'inin kaldığı (yaklaşık (.....) TL),
- Bahse konu sisteme entegre olmak için çok fazla acenteden talep olmadığı, zira doğal gaz tesisatı sigortası yapılması alanında faaliyet gösteren acente sayısının az olduğu,
- WebCad adlı programda acente seç şeklinde bir buton olduğu, nitekim Gasline adlı programda da acente seçme imkânının bulunduğu aynı sistemlerin ZetaCad'in de uygulanabileceği

ifade edilmiştir.

- (3) Özetle şikayetin konusu, İstanbul dışındaki illerde TEKHNELOGOS'un kendi acentesine sağladığı "online acente seç" kolaylığının rakip sigorta acentelerine tanınmadığı iddialarına ilişkindir.
- (4) **G. DOSYA EVRELERİ:** Başvuru üzerine düzenlenen 18.03.2021 tarih ve 2021-6-008/İİ sayılı İlk İnceleme Raporu, Rekabet Kurulunun (Kurul) 25.03.2021 tarih ve 21-17 sayılı toplantısında görüşülmüş ve iddialara yönelik olarak önaraştırma yapılmasına 21-17/203-M sayı ile karar verilmiştir. Önaraştırma sürecinde 10.06.2021 tarihinde TEKHNELOGOS'ta bir görüşme gerçekleştirilmiş ve yerinde inceleme yapılmıştır. Dosya kapsamında gerekli görülen ek bilgiler yazılı olarak talep edilmiştir. Önaraştırma süreci sonucunda hazırlanan 02.07.2021 tarih ve 2021-6-008/ÖA sayılı Önaraştırma Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (5) **H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda, önaraştırma konusu iddialar ile ilgili olarak 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi gereğince soruşturma açılmasına gerek olmadığı sonuç ve kanaatine ulaşıldığı ifade edilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. HAKKINDA İNCELEME YAPILAN TEŞEBBÜS: TEKHNELOGOS

- (6) 1994'te kurulan ve ortakları Ahmet Selami ÇALIŞKAN ve Muhammed Ali ÇALIŞKAN olan TEKHNELOGOS'un faaliyet alanı, yazılım endüstrisine görsel araçların geliştirilmesinde tekrar-kullanılabilir bileşenler sağlamak ve büyük organizasyonlar için otomasyon uygulamaları geliştirmektir. Üç Elma Sigorta Aracılık Hizmetleri Ltd. Şti. (ÜÇ ELMA) ise, sigortacılık konusunda ilgili mevzuat çerçevesinde sigorta aracılık hizmetlerinde bulunmak ve bu kapsamda sigorta şirketlerinin acenteliklerini yapmak amacıyla TEKHNELOGOS'un ortakları Ahmet Selami ÇALIŞKAN ve Muhammed Ali ÇALIŞKAN tarafından İstanbul'da 2006 yılında kurulmuştur. TEKHNELOGOS'un ortaklarının sigorta şirketleri ile yaptıkları görüşmelerde Dijital Proje Onay Sistemi (DİPOS) kapsamına poliçeyi de dâhil etmeleri için sigortacılık mevzuatı gereğince bir sigorta acentesinin varlığının gerekli olduğu bilgisini aldıkları, bu nedenle de kendilerinin ÜÇ ELMA'yı kurdukları tespiti yapılmıştır. ÜÇ ELMA ile TEKHNELOGOS'un aynı ekonomik bütünlük içinde oldukları anlaşılmıştır.

- (7) Dosya konusu şikâyetler esasen TEKHNELOGOS'un ZetaCad adlı doğal gaz proje tasarım programına ve bu program ile gönderilen projelerin onaylama sistemi olan, Dijital Proje Onay Sistemi'ne ilişkindir. DİPOS *manuel* olarak tüm sigorta şirketlerinin poliçelerinin sisteme yüklenmesine izin vermektedir. DİPOS PLUS ise, basılı evrakı minimize eden ve gaz açma mahallinde dahi evrak gerektirmeyen, mobil cihazlar ile gaz açmaya imkân veren yeni bir sistemdir.
- (8) DİPOS PLUS, DİPOS'tan daha gelişmiş bir sistemdir. Şöyle ki; DİPOS'ta sisteme dijital olarak düzenlenmemiş ve taratılmış poliçe eklenmesi halinde, içeriği denetlenememekte; kaza, arıza sonrası sistemdeki sigorta poliçesi araştırıldığında, yazının okunmaması, boş olması (ya da yeterli bilgi ihtiva etmemesi) ya da mükerrer olması durumları yaşanabilmektedir. Ayrıca, bu içeriğin dağıtım firmalarınca denetlenememesi nedeniyle uygulamada, sigorta poliçesi gönderilmeksizin, sadece boş gönderimler ile gaz açma işlemleri yapılmış olduğuna şahit olunabilmektedir. Diğer taraftan, DİPOS PLUS'ta sigorta poliçesinin anlık olarak, çevrim içi bir şekilde üretildiği, sigorta firmasının sunucularından anlık olarak doğrulanabilecek bilgileri haiz bir evrak hükmünde olduğu, bu sistemin dağıtıcılar için de yukarıdaki sakıncaları bertaraf edecek bir sistem olduğu ifade edilmiştir. Bu noktada, DİPOS PLUS uygulaması kullanılırken taranmış sigorta poliçesini sisteme yükleme veya faks yoluyla gönderme esnasında abonelik sözleşmesine ve projesine dair (.....) ayrı parametrenin sisteme girişi ve akıllı kod marifetiyle otomatik olarak doğrulanması mümkün olmamaktadır. Bu imkânın, yani tüm gerekli parametrelerin sisteme girişi ancak çevrimiçi olarak kesilmiş sigorta poliçelerinde mevcut olduğu belirtilmektedir.
- (9) TEKHNELOGOS'un açıklamalarına göre, teşebbüs çalıştığı dağıtım bölgesi sayısını 2015'ten 2021' yılına gelinceye dek (.....)'den (.....)'e çıkarırken, iletilen toplam proje sayısı ise, yıllık (.....)'dan altı aylık (.....)'e ulaşmıştır (Haziran 2021 itibarı ile altı aylık dönem için)

I.2. TEKHNELOGOS HAKKINDAKİ ÖNCEKİ KURUL KARARLARI

- (10) 11.09.2008 tarih ve 08-52/791-320 sayılı Kurul kararında, TEKHNELOGOS'un tesisat firmalarına sunduğu yazılım programı ZetaCad'in proje tesliminde kullanılan dijital gönderim onay sistemi uygulamasında dijital sigorta poliçesi düzenlenmesini zorunlu tuttuğu, bu uygulamayı kendi şirketi olan UÇ ELMA vasıtasıyla yürüttüğü, bu uygulama sonucu bu sisteme dâhil olmayan sigorta acentelerinin rekabet açısından dezavantajlı konuma düştüğü ve tesisat firmalarının seçeneklerinin kısıtlandığı iddiaları değerlendirilmiş ve TEKHNELOGOS'a DİPOS içerisindeki dijital poliçe kesim işleminin zorunlu tutulması uygulamasını kaldırması yönünde 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesi üçüncü fıkrası uyarınca görüş yazısı gönderilmesine karar verilmiştir.
- (11) Kurulun 04.02.2009 tarih ve 09-04/69-M sayılı kararında, TEKHNELOGOS'un 11.09.2008 tarih ve 08-52/791-320 sayılı Kurul kararında öngörülen değişikliği şeklen yerine getirdiği, bununla birlikte karara konu sistem yerine devreye alınan yeni sistemin tam olarak kararda belirtilen gerekliliği karşılamadığı iddiası değerlendirilmiştir. Kararda, "*TEKHNELOGOS'un tesisat firmalarının ZetaCad aracılığıyla çizdikleri projeleri online olarak dağıtım firmasına gönderirken sigorta poliçesini yalnızca sistem dahilindeki sigorta firmalarından kestirmesi yönündeki kısıtlamayı kaldırdığına, ancak getirilen yeni sistemin Kurul kararında (08-52/791-320) belirtilen gerekliliği karşılamadığına, bu nedenle öngörülen sistemin henüz tam olarak uygulamaya konmamış olması da göz önüne alınarak DİPOS faks sistemi de dahil uygulanabilecek bütün sistemlerde dijital poliçe gönderim hizmetinden yararlanılabilmesi için poliçenin de sisteme entegre edilip gönderilmesi zorunluluğunun kaldırılması, bu iki hizmetin ayrı*

ayrı veya seçenekli bir şekilde verilebilmesinin mümkün hale getirilmesi konusunda teşebbüse görüş yazısı gönderilmesine, konu hakkında doğal gaz dağıtım şirketlerinin bilgilendirilmesine” karar verilmiştir.

- (12) Kurulun 02.03.2010 tarih ve 10-20/260-96 sayılı kararında, TEKHNELOGOS'un doğal gaz tesisat firmalarına sunduğu yazılım programı ZetaCad'in proje tesliminde kullanılan DİPOS uygulamasında, dijital proje gönderim sistemine sigorta poliçelerinin DİPOS faks yoluyla entegrasyonunu zorunlu tuttuğu, bu uygulamayla tesisat firmalarını kendi şirketi olan ÜÇ ELMA lehine olacak şekilde sistem üzerinden poliçe kestirilmesine yönlendirdiği, sonuçta sistemde yer almayan sigorta acentelerinin rekabet açısından zarara uğradığı ve tesisat firmalarının seçeneklerinin kısıtlandığı iddiaları değerlendirilmiştir. Söz konusu kararda, yapılan soruşturma sonucunda TEKHNELOGOS'un 4054 sayılı Kanun kapsamında ihlal olarak nitelendirilebilecek davranışına son verdiği, dolayısıyla Kurulun 04.02.2009 tarih ve 09-04/69-M sayılı kararı uyarınca DİPOS faks sistemi de dahil uygulanabilecek bütün sistemlerde dijital poliçe gönderim hizmetinden yararlanılabilmesi için poliçenin de sisteme entegre edilip gönderilmesi zorunluluğunun kaldırıldığı ve bu iki hizmetin ayrı ayrı veya seçenekli bir şekilde verilmesinin mümkün hale geldiği belirtilmiş ve TEKHNELOGOS hakkında idari para cezası verilmesine gerek olmadığına karar verilmiştir.
- (13) Kurulun 16.09.2014 tarih ve 14-33/666-292 sayılı kararında TEKHNELOGOS'un kullanıcıları sigortalama aşamasında sadece ÜÇ ELMA şirketinden poliçe düzenlemeye yönlendirdiğine, alternatif sigorta acentelerince düzenlenen poliçelerin kabulünde birtakım kısıtlama ve sınırlamalar getirdiğine ilişkin iddialar incelenmiştir. Yürütülen soruşturma kapsamında ilgili coğrafi pazar Ankara olarak tanımlanmıştır. Kararda; TEKHNELOGOS ve ÜÇ ELMA'nın doğal gaz iç tesisat projelerinin çevrimiçi gönderimi pazarı ve doğal gaz iç tesisatlarının sigortalanması pazarlarında hâkim durumda olduğu, TEKHNELOGOS'un projelerin çevrimiçi teslimi seviyesinde sahip olduğu avantajı yavru şirketi lehine kullanarak alternatif sigorta şirketlerinden kesilen poliçelerin dijital sürece katılmasını engellediği, bu davranışa Eylül 2013'te son verse de ÜÇ ELMA'dan sigorta yaptırmayanların poliçelerinin elden teslim etmelerini zorunlu tutma, kendi sigorta şirketini kullanan firmalara indirim yapma gibi uygulamalarla dolaylı olarak rakiplerinin faaliyetlerini zorlaştırdığı tespitleri yapılmıştır. Bu çerçevede 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesini ihlal ettiği sonucuna ulaşılan TEKHNELOGOS'a idari para cezası uygulanmıştır.

I.3. İLGİLİ PAZARLAR

I.3.1. Sektörün İşleyişi

- (14) Doğal gaz tesisat firmaları, doğal gaz dağıtım firmalarının, doğal gaz hattını bina yakınına kadar getirmesinin ardından bina (ev/işyeri) içlerindeki doğal gaz tesisatını yapmaktadırlar. Doğal gaz dağıtım firmaları, Enerji Piyasası Denetleme Kurulu (EPDK) tarafından düzenlenen ihaleler sonucunda belirli bir süre için yine aynı Kurumdan lisans alarak faaliyetlerini yürütmektedir. Doğal gaz tesisat firmaları ise, dağıtım firmaları tarafından kendilerine verilen yetki belgeleri (sertifika) çerçevesinde faaliyetlerini sürdürmektedir. Tesisat firmaları söz konusu faaliyetlerini gerçekleştirirken doğal gaz tesisatına ilişkin proje çizimi yapmakta, bu projeleri dağıtım firmalarına sunmakta, dağıtım firmaları da söz konusu projeleri EPDK tarafından belirlenen standartlara ve kurallara göre onaylamaktadır.
- (15) Söz konusu projeler, tesisat firmaları tarafından elle ya da “Cad” tabanlı bilgisayar programları aracılığıyla çizilmektedir. Bu kapsamda, şikâyette adı geçen ZetaCad programı, tesisat projelerinin doğal gaz dağıtım firmalarınca belirlenen kurallar

çerçevesinde tasarımının, hesaplamalarının ve kontrolünün bilgisayar ortamında yapılmasına olanak tanıyan bir program olarak doğal gaz tesisat firmalarınca kullanılmaktadır. Söz konusu doğal gaz projeleri ZetaCad programı dışında, bilgisayar ortamında Autocad ya da bu alanda TEKHNELOGOS'un rakibi olan PRİZMA tarafından yazılımı yapılan GasLineCad veya Gazbil İletişim Teknolojileri Ltd. Şti.'nin (Gazbil) ürettiği EsCad gibi programlarla çizilebilmektedir. Ancak, ZetaCad ve GaslineCad gibi programlar, dağıtım firmalarının şartnamelerinde yazan koşullara göre projeleri çizim esnasında kontrol edebilmek gibi ek özellikleri sayesinde AutoCad gibi Cad tabanlı normal çizim programlarından farklılaşmakta ve doğrudan doğal gaz tesisat çizimine yönelik program özelliği taşımaktadır.

- (16) Tesisat firmaları doğal gaz projelerini çizdikten sonra bu projeleri yukarıda da belirtildiği gibi dağıtım firmalarına iletmektedir. Bu konuda kağıt baskı veya çevrimiçi gönderim/onay sistemi (projenin online-internet üzerinden gönderilmesi sistemi) kullanılmaktadır. Dijital gönderim/onay sisteminin kullanılması için dağıtım firması ile yazılım firması arasında bu sisteme yönelik sözleşme imzalanmış olması ve yazılım firmasının dağıtım firmasında sistemi kurmuş olması gerekmektedir. Tesisat firmaları, ilgili yazılım programını aldıktan sonra proje gönderimi başına yazılım firmasına bir bedel ödemektedir.
- (17) Tesisat firmalarının ZetaCad ya da GasLineCad programının dâhil olduğu web modülü aracılığıyla dijital onay sistemi kapsamında e-imza ile imzalayarak internet yoluyla proje gönderebilmelerinin yanı sıra, projeler bu programlarla çizilip kâğıt baskı olarak da ıslak imzalı bir şekilde dağıtım firmalarına iletebilmektedir. Sonuç olarak, elle çizilen projelerin elden teslimi söz konusu iken, bilgisayar ortamında çizilen projelerin elden veya çevrimiçi teslimi mümkün olabilmekte, ancak, dijital/online teslim sürecinde dağıtım firmalarının anlaşma yaptığı yazılım firmasının programı üzerinden çizimi gerçekleştirmeleri ve onların dijital gönderim sistemini kullanmaları gerekmektedir.
- (18) Tesisat firmaları, ayrıca, söz konusu projelerini dağıtım firmalarına onaylatırken bazı ek evraklar hazırlamaktadır. Bunların arasında müşteri ile yapılmış sözleşme ve doğal gaz iç tesisat sigorta poliçesi de bulunmaktadır. Tesisat firmaları, tesisat aşamasında oluşabilecek zararlara karşı işlemlerini sigortalatmak ve buna ilişkin poliçe kestirmek zorundadır. Bu zorunluluk ve sigortaya yönelik diğer koşullar, EPDK'nın 21.02.2006 tarihli ve 26087 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan, 09.02.2006 tarih ve 652 sayılı *"doğal gaz iç tesisat onayı ve işletmeye alınması konusunda sertifika sahibi ile dağıtım şirketlerinin takip edeceği usul ve esaslara ilişkin"* aldığı karar ile düzenlenmiştir. Doğal gaz sigorta poliçeleri sigorta şirketleri ve acenteleri tarafından elle kesilebilmekte ve tesisat firmaları bu poliçeleri dağıtım firmalarına elden teslim edebilmektedir. Söz konusu süreç, EPDK tarafından çıkarılan ve 03.11.2002 tarihli ve 24925 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Doğal Gaz Piyasası Dağıtım ve Müşteri Hizmetleri Yönetmeliğinin "İç Tesisat Onayı ve İşletmeye Alınması" başlıklı 37. maddesinde *"İç tesisat ve/veya dönüşüm projesinin dağıtım şirketince onaylanmasından sonra iç tesisatı yapacak olan firma sözleşme kapsamındaki tüm yükümlülüklerini sigortalatır ve bununla ilgili belgeler dağıtım şirketine teslim edilmeden iç tesisatın yapımına başlanmaz."* şeklinde belirlenmiştir.

I.3.2. İlgili Ürün Pazarları

- (19) Yukarıda yer verilen Kurul kararlarına paralel olarak, ilgili ürün pazarlarına ilişkin değerlendirmeler, doğal gaz ve sigorta piyasasına ilişkin olmak üzere iki başlık altında yapılmıştır. Pazarda her ne kadar elden teslimin de mümkün olduğu göz önüne alınsa da ilgili ürün pazarlarından ilki “*doğal gaz tesisat projelerinin online gönderimi pazarı*” olarak belirlenmiştir. TEKHNELOGOS’un uygulamaları sonucunda hem sigorta acenteleri hem de bu acentelerden hizmet alan tesisat firmalarının sigorta konusundaki seçeneklerinin ne şekilde etkilendiğini tespit etmek bakımından ilgili ürün pazarlarından ikincisi ise, “*doğal gaz iç tesisatlarının sigortalanması*” şeklinde tespit edilmiştir.

I.3.3. İlgili Coğrafi Pazar

- (20) İlgili pazarlar tespitinde yer verilen faaliyetlerin Türkiye çapında yapılması, incelenen taraf olan TEKHNELOGOS ve Üç Elma’nın tüm ülkede faaliyet gösterdiği dikkate alındığında ilgili coğrafi pazarın “Türkiye” olarak değerlendirilmesi mümkündür. Bununla birlikte dosya konusu şikayetler İstanbul dışındaki illerde TEKHNELOGOS’un kendi acentesine sağladığı “online acente seç” kolaylığının rakip sigorta acentelerine tanımaması iddialarına ilişkin olduğundan, ilgili coğrafi pazar mevcut dosya özelinde “*İstanbul dışı iller*” olarak tanımlanmıştır.

I.4. YAPILAN TESPİTLER

- (21) Önaraştırma sürecinde 10.06.2021 tarihinde TEKHNELOGOS’ta yerinde incelemelerde bulunulmuş ve eş zamanlı olarak bir görüşme gerçekleştirilmiştir. Bu çerçevede teşebbüse ilişkin evrak örnekleri alınmış ve dosya kapsamında gerekli görülen ek bilgiler yazılı olarak talep edilmiştir.
- (22) Kurum kayıtlarına 17.06.2021 tarih ve 18717 sayı ile intikal eden, TEKHNELOGOS tarafından gönderilen ek bilgilerde özetle, “Kurulun 16.09.2014 tarih ve 14-33/666-292 sayılı kararı sonrası, ZetaCad uygulamasında sertifikalı mühendislik firmalarına, istedikleri sigorta acentesinden sigorta poliçesini kesme ve taratıp ZetaCAD sistemine ekleme konusunda serbesti tanındığı, bu süreçte herhangi bir ücret talep edilmediği ve (.....) yılı aşkın süredir sürecin sorunsuz bir şekilde çalışılmakta olduğu, ayrıca ZetaCAD uygulaması üzerinden manuel poliçe gönderiminin, EPDK mevzuatına uygun şekilde işletildiği” ifade edilmiştir.
- (23) Birlikte çalıştıkları sigorta şirketleri ile ilgili sözleşme süreci ise aşağıdaki gibi açıklanmış olup, süreç sonucunda (.....) ana şirketleri ile entegre bir şekilde çalışıldığı ifade edilmiştir:

(.....TİCARİ SIR.....)

- (24) Söz konusu süreçlerin tamamlanması ve yazılım sistemi entegrasyon maliyetleri çok yüksek olduğundan entegre olmak isteyen herhangi bir sigorta acentesinden son beş yıl içerisinde bir talep dilekçesi gelmediği ifade edilmiştir.

- (25) TEKHNELOGOS tarafından, Kurulun 16.09.2014 tarih ve 14-33/666-292 sayılı kararı sonrası, maddi külfetin yanında insan kaynağı maliyetlerinin oluştuğu açıklanmıştır. Bu kapsamda;

(.....TİCARİ SIR.....)

ifade edilmiştir.

I.5. DEĞERLENDİRME

- (26) 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un (4054 sayılı Kanun) 6. maddesi, *"Bir veya birden fazla teşebbüsün ülkenin bütününde ya da bir bölümünde bir mal veya hizmet piyasasındaki hâkim durumunu tek başına yahut başkaları ile yapacağı anlaşmalar ya da birlikte davranışlar yoluyla kötüye kullanması"*nı yasaklamaktadır. Aynı maddenin (a) bendinde, *"ticari faaliyet alanına başka bir teşebbüsün girmesine doğrudan veya dolaylı olarak engel olunması ya da rakiplerin piyasadaki faaliyetlerinin zorlaştırılması"* (d) bendinde ise *"belirli bir piyasadaki hâkimiyetin yaratmış olduğu finansal, teknolojik ve ticari avantajlardan yararlanarak başka bir mal veya hizmet piyasasındaki rekabet koşullarını bozmayı amaçlayan eylemler"* bu kapsamda sayılmıştır.
- (27) İncelemeye konu TEKHNELOGOS, şikâyet konusu İstanbul dışı illerde doğal gaz dağıtım şirketleri ile dijital gönderim sözleşmeleri imzalamış olup, rakibinin bulunmadığı illerde tek hizmet verici konumundadır. Kurulun 11.9.2008 tarih ve 08-52/791-320 sayılı, 02.03.2010 tarih ve 10-20/260-96 sayılı kararlarında TEKHNELOGOS'un doğal gaz tesisat projelerinin çevrimiçi gönderimi pazarında hâkim durumda olduğu sonucuna varılmıştır.
- (28) Kurulun 16.09.2014 tarih ve 14-33/666-292 sayılı kararında, TEKHNELOGOS'un projelerin online teslimi seviyesinde sahip olduğu avantajı yavru şirketi lehine kullanarak alternatif sigorta şirketlerinden kesilen poliçelerin dijital sürece katılmasını engellediği, bu davranışa Eylül 2013'te son verse de ÜÇ ELMA'dan sigorta yaptırmayanların poliçelerinin elden teslim etmelerini zorunlu tutma, kendi sigorta şirketini kullanan firmalara indirim yapma gibi uygulamalarla dolaylı olarak rakiplerinin faaliyetlerini zorlaştırdığı tespitleri yapılmış ve bu çerçevede 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesini ihlal ettiği sonucuna ulaşılarak TEKHNELOGOS'a idari para cezası uygulanmıştır. TEKHNELOGOS; ilgili Kurul kararı sonrası rakip sigorta acentelerinin poliçelerinin kendi sistemleri üzerinden dijital olarak gönderilmesinin sağlandığını ve bu konuda artık bir sorun yaşanmadığını belirtmiştir.
- (29) Şikâyetçinin talebi, önceki Kurul kararlarındaki hususlardan farklı olarak TEKHNELOGOS'un kendi acentesine sağladığı "online acente seç" kolaylığının kendilerine de tanınmasıdır. Dosya konusu kapsamındaki şikâyet konusu, Rekabet Kurulunun 16.09.2014 tarih ve 14-33/666-292 sayılı kararında geçen hususlar dışında yeni bir talep olarak değerlendirilmiştir.
- (30) TEKHNELOGOS'un kendi acentesine sağladığı "online acente seç" kolaylığının, belirli maliyete katlanarak oluşturduğu proje iletim sistemlerinin sunduğu bir avantaj olduğu, TEKHNELOGOS'a süreçlerin tamamlanması ve yazılım sistemi entegrasyon maliyetleri çok yüksek olduğundan entegre olmak isteyen herhangi bir sigorta acentesinden son beş yıl içerisinde bir talep dilekçesi gelmediği, EPDK gibi ilgili

düzenleyici kurumların bu opsiyonu rakiplere tanımlama gibi bir koşul getirmediği, kaldı ki rakip acentelerin poliçelerinin kendi sistemleri üzerinden gönderilmesinde herhangi bir sorun yaşanmadığı ve bu konuda yeni bir şikâyet gelmediği hususları dikkate alındığında, çeşitli maliyetlere ve sistem entegrasyonuna ihtiyaç gerektiren bu opsiyonun rakiplere açılmamasının ilgili pazarda rekabetin kısıtlanması gibi bir sonucu doğurmadığı görülmektedir. Nitekim tamamen dijital ortamda ve kâğıtsız olarak gerçekleştirilen hizmetin sadece bir unsuru olan sigorta poliçesinin manuel olarak kaydedilmesi halinde cüzi ölçüde güçlük yaşanacağı tabiidir. Ne var ki yaşanan güçlüğün aşılabilir olduğu ve pazara giriş engeli aşamasına varmadığı değerlendirilmiştir. ÜÇ ELMA'nın cirosu 2020 yılında ilk kez (.....) Türk Lirası değerini aşmıştır. Türkiye'de toplam prim üretiminin 54 milyar Türk Lirasının üzerinde olduğu dikkate alındığında (.....) payı haiz bir teşebbüsün piyasaya girişi engellemiş olabileceğine ilişkin bir değerlendirmenin orantılı olmayacağı kanaati oluşmuştur.

- (31) Yukarıda yer verilen değerlendirme ışığında, incelenen teşebbüs aleyhinde herhangi bir belgeye ulaşılmadığı, ilgili Kurul kararı sonrası teşebbüs tarafından rakip sigorta acentelerinin poliçelerinin kendi sistemleri üzerinden gönderilmesinin sağlandığı ve bu konuda artık bir sorun yaşanmadığı hususları dikkate alındığında TEKHNELOGOS hakkında soruşturma açılmasına gerek olmadığı kanaatine ulaşılmıştır.

J. SONUÇ

- (32) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca şikâyetin reddi ile soruşturma açılmamasına, gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.